

מבט לאיראן 20-10 באפריל 2016 ד"ר רז צימט

עיקרי הדברים

- ✓ לראשונה מאז החלה פריסת יחידות של הצבא הסדיר האיראני בסוריה: שבעה קצינים המשתייכים לכוחות המיוחדים של הצבא נהרגו בסוריה. כמו כן נהרגו בשבועיים האחרונים לפחות שישה לוחמים נוספים של משמרות המהפכה.
- ✓ מפקד כוחות היבשה של הצבא אמר, כי שליחת "יועצים" איראנים מהצבא הסדיר וממשמרות המהפכה מתבצעת בהתאם לבקשת ממשלת סוריה וכי פעילות הכוחות האיראנים בסוריה תימשך במלוא עוצמתה.
- ✓ דיווחים בתקשורת המערבית על ביקור נוסף, שקיים קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, במוסקבה. הדיווחים הוכחו על-ידי הקרמלין.
- ✓ מקורות בעיראק דיווחו, כי קאסם סלימאני ביקר בשבוע שעבר בבגדאד על רקע המשבר הפוליטי המחריף בין ראש ממשלת עיראק לפרלמנט העיראקי.
- ✓ הארגון לשיתוף פעולה אסלאמי ביקר בחריפות את איראן והאשים אותה ב"תמיכה מתמשכת בטרור" ובהתערבות בענייניהן הפנימיים של מדינות האזור.
- ✓ ירדן החזירה את שגרירה מטהראן להתייעצויות בטענה כי איראן מתערבת בעניינים הפנימיים של מדינות ערב.

כללי

- הארגון לשיתוף פעולה אסלאמי מתח בסופה של ועידת ראשי הארגון באיסטנבול ביקורת חריפה על איראן בטענה שהיא מספקת תמיכה מתמשכת בטרור ומתערבת בעניינים הפנימיים של מדינות באזור, ביניהן סוריה ותימן. ימים ספורים לאחר החלטת הארגון הצטרפה ירדן למדינות המפרץ והחזירה את שגרירה מאיראן בטענה כי איראן מתערבת בענייניהן של מדינות ערב.
- בעקבות הודעת הארגון לשיתוף פעולה אסלאמי נמתחה בתקשורת האיראנית ביקורת חריפה על הארגון. האתר עצמי-איראני (Asr-e Iran) טען במאמר פרשנות (17 באפריל 2016), כי העובדה שרוב המדינות המוסלמיות גינו את איראן צריכה לשמש אזהרה עבור איראן בנוגע לקשריה עם מדינות אלה.
- מדינותן של חלק מהמדינות האסלאמיות, ובראשן ערב הסעודית, נובעת מגישה אנטי-שיעית קיצונית. גם מצרים בהנהגת הנשיא מורסי חיזקה את גישה האנטי-איראנית. מדינות מוסלמיות

אחרות, כגון אזרביג'אן, מלזיה, תוניסיה, סנגל וכיו"ב, הן מדינות חילוניות ולכן קשה לקיים עימן קשרים על בסיס דתי.

■ המציאות היא שכמעט כל מדינות האסלאם מעדיפות את הקשרים עם מדינות המערב או עם סעודיה על פני הקשרים עם איראן. הדבר בא לידי ביטוי הן בעמדתן בסכסוך בין איראן לאיחוד האמירויות סביב שלושת איי המריבה במפרץ והן בתמיכתן בעיראק במלחמתה נגד איראן בשנות השמונים. לפיכך, נכתב במאמר, על איראן לבחון מחדש את קשריה עם המדינות המוסלמיות.

■ האתר השמרני תאבנאק טען (17 באפריל 2016) כי הודעת הארגון משקפת את מאמצייה של סעודיה בשיתוף פעולה עם תורכיה לקדם יוזמות אנטי-איראניות ולמנוע את הרחבת ההשפעה האיראנית באיזור. לטענת תאבנאק, איראן ידעה מראש על היוזמה לאמץ החלטה אנטי-איראנית במהלך הוועידה ולפיכך היה ראוי להימנע משליחת הנשיא ושר החוץ לוועידה ולהסתפק בנציג בדרג נמוך יותר. כמו כן היה על הנשיא רוחאני לדחות את נסיעתו לאנקרה לפגישה עם הנשיא ארדואן מיד בתום הוועידה באיסטנבול למועד אחר.

מעורבות איראן בסוריה ובלבנון

■ לראשונה מאז החלה פריסת יחידות של הצבא הסדיר האיראני בסוריה נהרגו שבעה קצינים המשתייכים ליחידות כוחות מיוחדים של הצבא. בין ההרוגים: שלושה קצינים מחטיבת כוחות מיוחדים 65, קצין מחטיבת כוחות מיוחדים 45, קצין מחטיבה 388 וקצין מחטיבת כוחות מיוחדים 258.

סגן מחסן קיטאסלו (Mohsen Qitaslou) מחטיבת כוחות מיוחדים 65 שנהרג בסוריה.

■ זוהי הפעם הראשונה מאז מלחמת איראן-עיראק (1980-1988), שלוחמים המשתייכים לצבא הסדיר האיראני נהרגים במערכה צבאית מחוץ לגבולותיה של איראן.

■ בנוסף ללוחמי הצבא הסדיר נהרגו בשבועיים האחרונים לפחות שישה לוחמים נוספים ממשמרות המהפכה. בין ההרוגים: עלי ביאת (Ali Bayat), שעל-פי דיווחים בתקשורת האיראנית שימש כקצין איראני בחטיבת פאטמיון, החטיבה האפגאנית הפועלת בחסות משמרות המהפכה בסוריה.

עלי ביאת (דף פייסבוק המזוהה עם משמרות המהפכה, 16 באפריל 2016).

■ בהתייחסות ראשונה להרוגים בקרב לוחמי הצבא הסדיר אמר אמיר אחמד-רזא פורדסתאן (Amir Ahmad-Reza Pourdastan), מפקד כוחות היבשה של הצבא, כי הלוחמים נהרגו במתקפה מאסיבית, שביצעו חברי ג'בהת אל-נצרה וקבוצות מורדים אסלאמיות נוספות מדרום לחלב.

■ פורדסתאן אמר, כי לוחמים מכמה יחידות כוחות מיוחדים, בהן חטיבה 65, נשלחו לאחרונה לביצוע "משימות ייעוץ" בסוריה לצד משמרות המהפכה הפועלים במדינה. הוא ציין, כי זוהי חובתם של חיילי הרפובליקה האסלאמית לבצע כל משימה הנדרשת מהם ובכל מקום (משרק ניז, 12 באפריל 2016).

אמיר אחמד-רזא פורדסתאן (תסנים ניז, 17 באפריל 2016)

■ בריאיון, שהעניק פורדסטאן לערוץ הטלוויזיה האיראני אלעאלם (al-Alam), הדגיש מפקד כוחות היבשה, כי איראן לא שיגרה אף יחידה צבאית לסוריה אלא רק "יועצים" המספקים הדרכה לצבא סוריה בהתאם לבקשה מצד ממשלת סוריה. הוא ציין כי דאע"ש וג'בהת אלנצרה אינם שומרים על הפסקת האש בצפון סוריה ובדרומה ולפיכך פעילות הכוחות האיראנים בסוריה תימשך במלוא עוצמתה כבעבר. גם התיאום בין איראן ורוסיה בסוריה נמשך, לדבריו, כפי שהיה בעבר חרף נסיגת חלק מהכוחות הרוסים מהמדינה (תסנים, 17 באפריל 2016).

■ בתוך כך אמר יוסף קרבאני (Yusef Qorbani), מפקד אוויריית הצבא במחוז כרמאנשאה (Kermanshah) שבמערב איראן, כי גם אנשי האווירייה נשלחו לסוריה כ"יועצים" (מהר, 14 באפריל 2016).

■ בדיווח, שהתפרסם ב-10 באפריל 2016 על-ידי סוכנות הידיעות תסנים המזוהה עם משמרות המהפכה, נמתחה ביקורת על קבורתם בחשאי של לוחמים אפגאנים, שנהרגו בסוריה. בדיווח נכתב, כי בשבועות האחרונים התפרסמו ברשתות החברתיות מספר דיווחים על לוחמים מחטיבת פאטמיון (החטיבה האפגאנית הפועלת בחסות משמרות המהפכה בסוריה) שנהרגו בסוריה והובאו לקבורה בחלקת החללים האלמונים בבית הקברות בטהראן. זאת מכיוון שגופותיהם לא זוהו לאחר שהוחזרו מסוריה לאיראן.

■ סוכנות הידיעות מתחה ביקורת על כך שלא נעשה מאמץ לאתר את בני משפחותיהם של החללים המתגוררים באפגניסטאן וליידע אותן על קבורת יקיריהם, ככל הנראה כדי למנוע "תעמולה נגד איראן".

כתובת גרפיטי שנכתבה על-ידי לוחם משמרות המהפכה בסוריה:
 "כאן ישן מישהו, שרוצה לחסל את ישראל" (ערוץ טלגרם הקשור למשמרות המהפכה, 17 באפריל 2016).

■ במתקפה, שביצע לאחרונה ארגון המדינה האסלאמית (דאעש) במרחב העיירה ח'נאצר (Khanasir) דרומית מזרחית לחלב, הצליח הארגון להשתלט על כמויות גדולות של נשק מתוצרת

איראנית. בתצלומים, שהפיץ הארגון, נראים אמצעי לחימה מגוונים, תחמושת, מסמכים איראנים וציוד הנושא כיתוב בפרסית ובאנגלית (www.bellingcat.com, 16 באפריל 2016).

■ רשת פוקס האמריקאית דיווחה (15 באפריל 2016), כי קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, הגיע למוסקבה לביקור בן 48 שעות כדי להיפגש עם נשיא רוסיה, ולדימיר פוטין, ולדון עימו בנוגע להתפתחויות בסוריה. הקרמלין הכחיש את הדיווח ומסר כי לפוטין לא מתוכננת כל פגישה עם סלימאני.

קאסם סלימאני בפגישה מפקדים עם המנהיג העליון (אתר המנהיג, 10 באפריל 2016).

■ יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, שלח איגרת לנשיא סוריה, בשאר אסד, בו בירך אותו על הבחירות שנערכו ב-13 באפריל 2016 לפרלמנט הסורי. באיגרת כתב לאריג'אני, כי השתתפותם הנרחבת של אזרחי סוריה בבחירות חרף מאמצי "קבוצות הטרור" למנוע אותה מהווה עדות לתמיכתם המוחלטת במשטר הסורי כ"סמל ההתנגדות, העמידה האיתנה והעצמאות" (עצרי-איראן, 18 באפריל 2016).

■ אמיר ח'ג'סתה (Amir Khojasteh), חבר המג'לס, אמר כי בכוונת איראן לחדש בקרוב את שליחתם של עולי רגל איראנים לסוריה, שפסקה בעקבות הידרדרות המצב הביטחוני במדינה. ח'ג'סתה, שהשתתף לאחרונה בביקור משלחת חברי מג'לס איראנים בסוריה ובלבנון, ציין כי המצב בדמשק בטוח כעת וכי לנוכח המצב הביטחוני ניתן יהיה לחדש את שליחתם של עולי רגל לסוריה בעתיד הקרוב.

■ משרד החוץ האיראני גינה את הצהרת ראש ממשלת ישראל, בנימין נתניהו, כי הגולן יישאר לעד תחת ריבונות ישראל. חסין ג'אברי אנצארי (Hossein Jaber Ansari), דובר משרד החוץ, אמר כי הגולן הוא שטח כבוד השייך לסוריה וצריך לחזור לסוריה. הוא ציין, כי החלטת ישראל בעניין זה מהווה הפרה ברורה של החוק הבינלאומי, וקרא לקהילה הבינלאומית להיאבק ב"צעדיה הפרובוקטיביים וההתפשטותיים של ישראל" (פארס, 18 באפריל 2016).

■ בהתייחסו לביקור משלחת חברי המג'לס בלבנון אמר ח'ג'סתה, כי המשלחת קיימה פגישה ממושכת בת שש-שעות עם מנהיג חזבאללה, חסן נזאללה, במהלכה דנה עימו בסוגיות איזוריות. כמו כן נפגשו חברי משלחת עם חברי ממשלה ופרלמנט לבנונים והדגישו בפניהם את נכונות איראן לסייע ל"חזית ההתנגדות" ולהגיש סיוע צבאי לממשלת לבנון. המשלחת ביקרה, לדבריו, גם בדרום לבנון והתרשמה מיכולות חזבאללה מול ישראל. הוא הוסיף, כי לאיראן אין כל "קו אדום" בכל הקשור לסיוע לצבא לבנון במלחמה נגד "המשטר הציוני והארגונים התכפיריים" (אירנ"א, 11 באפריל 2016).

מעורבות איראן בעיראק

■ מקורות בעיראק דיווחו, כי קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, ביקר בשבוע שעבר בבגדאד וקיים שיחות עם בכירים במערכת הפוליטית העיראקית על רקע המשבר הפוליטי בעיראק (אל-שרקיה, alsharqiyah, 17 באפריל 2016). בשבועיים האחרונים החריף המשבר בין ראש הממשלה העיראקי, חידר אלעבאדי, והפרלמנט העיראקי על רקע תוכנית הרפורמות שראש הממשלה מנסה לקדם.

■ משלחת איראנית צפויה להגיע בקרוב לארביל (Erbil) שבחבל הכורדי בעיראק כדי לדון באפשרות לייצוא נפט מכורדיסטאן העיראקית דרך איראן למפרץ הפרסי. עבדאללה אכראי (Abdullah Akreyi), האחראי לענייני איראן בממשל הכורדי העיראקי, אמר כי בשנתיים האחרונות התקיימו שיחות בין איראן לממשל הכורדי באפשרות להתחיל בייצוא נפט מכורדיסטאן העיראקית לאיראן. בשיחות אלה הביעו נציגי איראן נכונות לייבא נפט כורדי ולזקק אותו בבתי הזיקוק בכרמאנשאה או בתבריז בתמורה לייצוא גז איראני לכורדיסטאן (rudaw.net, 13 באפריל 2016).

מעורבות איראן בתימן ובמפרץ

■ חסין-אמיר עבדאללהאן (Hossein Amir Abdollahian), סגן שר החוץ לענייני ערב ואפריקה, אמר, כי טהראן תומכת במשא ומתן בין הקבוצות הלוחמות בתימן, שאמור היו להיפתח בכווית. הוא ציין, כי איראן תומכת בדיאלוג פוליטי בין התימנים במטרה להגיע להסכם פוליטי. התנגדות העם התימני נגד

המתקפה הצבאית הסעודית ופעילותם הגוברת של הטרוריסטים במדינה הוכיחו, לדבריו, כי דיאלוג לאומי ללא התערבות זרה הוא הפתרון היחיד למשבר בתימן (פארס, 19 באפריל 2016).